

november 4

helyei.

Uj Kelettel kö-
zettséget vál-
yeit teljes ér-
hogy a náluk
zaleka — fü-
— az Uj Kelet
nybeváltó he-
felváltva kö-

áltó helyek

érfi, női divat
olcsóbb női- és
nemük, kalapok,
puloverek leg-

Szövet
Férfi és női
sznák, bélesárak,
n

Kötött-szövött
ük, zsebkendők,
alamint vásznak

Cipő
önlegességek, hó-
n

Illatszerek
arfumók és köt-
borotváló por

Cukorka (5%)
endőségi épület).
ol, ingyen sors-

beváltó
nél a legelőnyö-

beváltó
ívatos kész férfi-
összes férfi divat-

beváltó
Női, férfi divat
vat különlegessé-
beszerzési helye.
and 3.) Raglánok,
tek és férfi divat-

csemege (5%)
er és gyarmatáru

armatáru és likő-

nybeváltó
s harisnya legol-

áltó helyek
Konfekció
Női és férfi kon-
rrás — Szolid ki-

Szövet
dinand 8) Bel és
állandóan rakáron.
si és férfi divat
17) Rőfös áru, női
olcsóbb beszerzési

Cipő
Bel- és külföldi
kivitelben

váltó
ria — mindennemű
gyak nagy választ-

beváltó
nka és fehérnemű
szőbb kivitelben

ó helyek
Női divat
Női divatcikkekben

Férfi divat
arol 9) Férfidivat-
za.
7.) Férfi, női és
tt áru. harisnya
kötött-szövött áru

peciális férfi ingek,
legsolidabb árban

Szerkesztőség és adóhiva
DI. Ramasetter Róbert
BUDAPEST
Disztér 2. II. 8.

UJ KELET

ESZÉK-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre	—	1050
Félévre	—	550
Negyedévre	—	290
Egy hónapra	—	100

Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
havi-ként 10 lejellel drágább

Csehszlovákiában

Egy hónapra	—	ek 40
Egy évre	—	300

1926 november 5 Péntek
Közlöny - K. Helyi - 243. szám
5687 Chesván 28

Győz a pálinka

Az amerikai polgár kétesztendei szűnet után újból a szavazóurnák elé járult. A szabadság klasszikus hazája és a korlátlan lehetőségek földje, — ahogyan a sóvár európaiak szeretik hívni ezt a boldog földdarabot — napok óta legszentebb polgárjogát gyakorolja. A választásoknak pedig egészen speciális íze van Amerikában, ahol ezt az aktust sokkal komolyabban vessik a tömegek, mint a cizius kivénhedt Európában.

Ma még nem lehet felmérni a választások végső mérlegét, annyi azonban már is bizonyosnak látszik, hogy a köztársasági többség megrendült és a demokráciák hosszú tempókkal törnek előre. Az eddigi eredmények alapján valószínűnek látszik, hogy a demokráta párt többségbe fog jutni egy a szenátusban, mint a képviselőházban és egyáltalában nem valószínű, hogy az elkövetkezendő elnökválasztáson a republikánus Coolidge megint meg fogja szerezni maga számára a többséget. És még egy dolog bizonyos. Ez a másik dolog pedig meg biztosabb a demokráta többségénél is és ez az, hogy a választásokon rendkívül hatalmas tömeg vett részt, amelynek száma messze felülmúlja az eddigi választásokon résztvett egyesek számát.

Orcle Sam erősen nekigyürkőzött ennek a választásnak s ennek a nekigyürkőzésnek igen érdekes oka van. Tul az elveken, világnézeten, politikai meggyőződésen és szociális problémákon, a mai amerikai választásnak volt egy olyan rugója is, amely még a legközelebbi amerikai választásig is szorompóba tudta állítani. És ez a rugó a szesz, amelyről évek óta könyvtárakat irtak össze Amerikában és annyi beszédet mondtak el, hogy abból legalsabb tízmillió népgyűlések programját lehetne kitölteni.

Az alkohol komolyabb probléma Amerikában, mint a gyermek halandóság, vagy az iskola kérdés, fontosabb ügy, mint a veszt, vagy a gabonatömeg, egyszerűen minden más dolognál előbbrevaló, mert vannak, akiket a tözde érdekel és vannak, akiket nem érdekel, de az alkohol-kérdés mindenkit érdekel és az S. O. S. jelzésű leadó hajókról szóló újabb jelentéseket nem várták talán olyan szíveszorongva Amerikában, mint a hírt, hogy sikerült-e partot érnie valamelyik kalóz szeszhajónak, vagy nem.

Igen, az alkohol mindenkit érdekel Amerikában, voltak és vannak fanatikusi a szesztilalomnak és fanatikusi a szesz szabadkereskedelemnek, de középut nincsen. A prohibíciós alapon álló kormány partvédő rendőrséget állított szembe a szeszszel és ágyukkal lövett bele a csempész hajókba. A szeszszek, vagy ahogyan Amerikában mondják, a „nedvesek”, egy korty rumért dacoltak az ágyukkal és dacoltak a rendőrökkel és egy pár csepp csempészett sligovicáért mesébe illő árat fizettek. A mostani választásokon nem volt hatásosabb jelző az alkoholnál. Az alkohol szagára egyformán felsorakoztak a szárazak és a nedvesek, hogy összemérjék erejüket. És a választás eddigi eredményeiből ugylátszik, hogy a nedvesek nagyobb tömegeket tudtak felsorakoztatni, a prohibíciós kormány helyzete megingott és a demokráta, akiktől a szeszszorompó lerombolását várják, egyre másra hódítják a területeket.

Minden politikai vonatkozástól eltekintve, a szesz az, ami most Amerikában győzelmet szatja, éppen úgy, mint ahogy azt néhány héttel ezelőtt Norvégiában tette, ahol az utóak népe ujjongó hőrmenetekben ünnepelte meg a szesztilalom eltörlését és igyekezett is mindjárt fenékhig fűteni az addig elillott poharat.

Hiába minden. Törvényrel és rendszabá-

lyokk I nem lehet megfojtani a pálinkát, generációkon keresztül hosszú és türelmes nevelésre van szükség, amíg önként hajlandó lesz az ember lemondani az alkohol mámoráról és azt a morális és materiális erőt, amit a prohibícióval megkaptart, az eugenetika szolgálatába állítani.

Mária királyné az amerikai indiánok között

(N. York, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mária királyné különvonata hétfőn reggel Dakotába érkezett. A királyné vasárnap este rádióon kérte a dakotai farmereket, közöljék vele véleményüket a földművelésről. Újában minden állomáson 2-2 farmer várta az uralkodót és részletesen tájékoztatta földművelési rendszeréről és az ezzel kapcsolatos kérdésekről. Medanban egy banszülött indián törzs nemzeti viselkedésben fogadta a királynét, akinek tiszteletére ügyes indian lovasjátékokat mutatott be. Mária királyné dakotai útjában mindent nagy ünnepségekben részesült. Missulában az indián főnök harci íjját ajándékozta a királynénak, felesége pedig egy tomahokot nyújtott át Miklós hercegnek. Tegnap este a királyné Sokanobá érkezett, ahol a legnagyobb indián törzs főnöke Nikolas is megjelent tiszteletére.

Időho állomáson kedves epizód történt. Egy kisfiú felszállt a királyné különvonatának utolsó kocsijára. Közben a vonat elindult és a gyermek nem tudott már leszállani. A rendőrség egy tagja a síró gyermeket a királyné elé vitte, aki magánál tartotta és megvigasztalta, majd táviratozott a gyermek szüleihez, hogy a fiucska magával vitte és még aznap hazajöjjék hozni.

A királyné ma Mary Hillbe utazott a román kiállítási terem megnyitására.

Maniu türelmet hirdetett a kisebbségekkel szemben a nemzeti parasztpárt klubjának alakuló ülésén

Lázár Aurél, a biharmegyei liberálisok elnöke lesz. A parlament megnyitása után átszervezik a kormányt

(Cluj-Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A fuzionált nemzeti parasztpárt vezetői a parlamenti ülésnek megnyitása előtt küszöbön komoly erőfeszítéseket tettek, hogy a két párt egybeolvadását minden vonalon végrehajtsák. Tegnap Bukarestben ünnepélyes küldő keretek között nyitották meg a nemzeti parasztpárt klubját, amely a fuzionált párt politikai megvilágításának centruma lesz.

A nemzeti parasztpárti klub alakuló ülésén Stefanescu professzor elnökölt. Az alakuló ülésen megválasztották az ideiglenes választmány tagjait. A választmány tagjai Lupu, Mihaleche, Jianu, Costasescu, Madgearu, Popovici Mihály, Dobrescu Aurél, Mironescu, Antonescu és Stefanescu professzor lettek.

Maniu türelmet hirdet a kisebbségekkel szemben

A választás után Maniu Gyula nagy politikai expozé tartott. Beszédében ismerte a két párt fuzionálás előzményeit és rámutatott arra, hogy az ország két nagy demokráta pártjának egyesülése történelmi szükségszerűség volt.

— Mindkét párt ideológiája, — mondotta Maniu Gyula, — a nemzeti eszmén alapul, amely azt követeli, hogy az ország vezetőségében az összes társadalmi osztályok részt vegyenek, de megköveteli azt is, hogy az összes itélő nemzetiségek egyenlő jogokat élvezzenek.

— A párt a legszélesebbkörű türelmet szellemével van eltelve a kisebbségek iránt. A mi pártunk az egyedüli lételményese Romániában a demokratizmus és a szociális igazság eszméinek.

Beszédjének végén Maniu Gyula hangsúlyozta, hogy Jorgának és Goldisnak azok a törekvései, amellyel a nemzeti párt nevét és történelmi múltját maguknak akarják kisajátítani, nem egyebek rossz tréfánál és ilyen módon veszélyeztetik akciójuk komolyságát. Maniu nagy hatást keltett expozéja után Lupu és Madgearu beszéltek. Lupu az új párt demokráta serepéről, Madgearu pedig a szükségessé vált kulturpropagandáról tartott előadást.

Lázár Aurél liberális lesz

Mig Bukarestben a két párt vezéréi a legteljesebb harmóniában készülnek az őszi parlamenti ciklusra, addig Biharmegyében egy új disszidens akció ütötte fel a fejét. Ennek a disszidens mozgalomnak a kulcsait egyelőre nem lehet tisztán látni, mert az állítólagos akció vezetői még nem léptek nyílt síssákkal ki a porondra. Váradon napok óta titokzatos teadélutánokról beszélnek, amelyen a biharmegyei liberális tagozat átszervezéséről tárgyalnak. Ezek az összejöveteleken, hír szerint, dr. Lázár Aurél, a nemzeti párt egyik legerősebb orszolpa is részt vesz, akit állítólag szíri igyekeznek átosábitani a liberális pártba, hogy a biharmegyei liberális tagozat elnöki tisztségét ajánlották fel számára. Lázár Aurél dr. egyelőre nem nyilatkozott, de barátai úgy tudják, hogy elégedetlenséget táplál a nemzetipárti vezérekkel szemben, mert a fuzionált pártban nem juttattak számára megfelelő munkakört és pozíciót.

A ma reggeli várad lapokban egyébként a nemzeti párt várad tagozata több vezetőjének aláíráásával nyilatkozat jelent meg, amely figyelmezteti a nemzeti párt híveit, hogy a várad tagozatot észrevétel nélkül más politikai párt karjába akarják sodorni.

Mégis átszervezik a kormányt?

Bucuresti-Bukarest, november 4. A „Dimineața” értesülése szerint a parlament megnyitása után Lepedatu, Goldis, Groza, Meisner, Berlescu és Cudalbu miniszterek kiválnak a kormányból. Hogy helyükre kiket neveznek ki egyelőre még nem szivárgott ki. Egyelőre annyi bizonyos, hogy Rzesanu tábornok és Sadoveanu bihari képviselő miniszterek lesznek. A lap arról is tudni vél, hogy az erdélyi miniszterséget újból helyrsállítják és szoros együttműködésbe hozzák a kisebbségi államtitkársággal.

— Krasin súlyos beteg. Londonból jelentik Krasin londoni orosz ügyvivő újra súlyos betegnek fekszik. Állapota tegnap este olyan válságosra fordult, hogy orvosai újabb vérátömlesztést akarnak végrehajtani. Felépüléséhez kevés a remény.

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEG TIZ SZÁZALEKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGADJÁK EL

Ez a szelvény érvényes dec. 13-ig

Egy év cionista munkája

Az E. Zs. N. Sz. központi irodájának jelentése a VII. konferenciához

(Cluj Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, a Palesztina Hivatal, a Keren Hajj-szöd és a Keren Kajemet központi irodái a nagyváradi cionista konferenciára elkészítették az elmúlt munkásvéről szóló jelentéseiket. A jelentések, amelyek közös füzetbe kötve kerülnek a konferencia delegátái, valamint az egyes helycsoportok elé, bő részletességgel tárgyalják az elmúlt konferenciális év összes eseményeit és hűségese tájékoztató képet nyújtanak az elévgezt munká eredményeiről.

A konferenciális füzet első része a Szövetség jelentését foglalja magában. Ez a jelentés, amelyet Weinberger Nándor főtitkár készített el, hét alcímre oszlik. Az első alcím alatt a politikai kérdéseket foglalja a főtitkári jelentés. Részletesen vázolja a községi választások historikumát, a zsidó választási blokk megalakulását és annak akcióit. A szervezeti életéről szóló jelentés kilenc új helycsoport megszervezéséről és 19 stagnáló helyi csoport komplett reorganizációjáról számol be.

Felsorolja a jelentés a központi látogatásokat is, amelyek a központi irodának a vidéki szervezetekkel való kontaktusát élénkebbé tette és megemlékszik arról, hogy a Szövetség a két Palesztina-szlappal, valamint a Palesztina Hivattal közös helyiségbe költözött az elmúlt konferenciális évben, ami a központi adminisztrációt lényegesen megkönnyítette. A jelentésből kitűnik, hogy a központi iroda iktatószáma megközelíti a hétezeret. Mintegy négyezer körlevelet küldött ki a központi iroda, amelyekben részben tájékoztatta, részben pedig utasításokkal látta el az egyes helycsoportokat.

A szervezeti jelentés ezután az Ijjar akcióval foglalkozik és megállapítja, hogy az Ijjar-gondolat, ha intenzitásra nem is érte el a maximális mértéket, de hívó szava eljutott mindenüvé, ahova szánva volt és ma már megelégedéssel lehet konstatálni, hogy a szervezet megerősítésének gondolata Erdélyben is olyan mértékre talált, amely megvalósításának biztos záloga.

A szervezeti jelentés utolsó fejezete az ifjúsági szervezetekkel foglalkozik, az Avivával, amelynek 62 csoportja van 745 taggal és a Barisziával, amelynek 41 csoportja van 442 taggal, végül az Ezerával, amely ebben az évben igen intenzív nevelőmunkát végzett.

A sajtóról szóló beszámolóban méltatja azokat a szolgálatokat, amelyeket az erdélyi cionista sajtó, az Uj Kelet, az „Ujkor”, végül a „Noár” ifjúsági havi folyóirat fejtettek ki. A szövetségi jelentés negyedik része kulturális kérdésekkel foglalkozik. Ismerteti a héber nyelv propagálásának eredményeit, kiemelve a szatmári, marosvásárhelyi és a dési óvodáknak, valamint a többi zsidó iskoláknak ebben az irányban tett nagy szolgálatát, majd felsorolja azokat a kulturális intézményeket, amelyeket a kolozsvári, temesvári, lugosi, marosvásárhelyi és petrozsényi helycsoportok rendeztek, valamint azokat az irodalmi estélyeket és ünnepségeket, amelyeket az elmúlt évben csaknem valamennyi helycsoport megrendezett. Végül megemlékszik a Glasner Móse kulturálisról is, amely a legszébb reményekre jogosítón fejlődik.

Az 5-ik pontban részletes jelentést találunk az ideai sékel-akció lefolyásáról, amely eddig 8903 sékelt eredményezett.

A 6-ik pont a pénzügyi kérdéseket taglalja,

megállapítja, hogy a szervezeti hozzájárulások több mint száz százalékkal emelkedtek ebben az évben, majd kimerítő elszámolási táblázatokat sorakoztat fel.

A 7-ik pont a jogvédelemről számol be, teljes részletességgel ismerteti a Jogvédő Iroda működését, amely elsősorban az állampolgársági kérdésekben járt el eredményel. Egyedül Temesváron 332 állampolgársági ügyben járt el a Jogvédő Iroda.

A Központi Iroda jelentéséhez van csatolva az erdélyi Mizrahi szervezet kimerítő jelentése is, amely pontos képet ad arról a nagyszemű munkáról, amelyet a Mizrahi az elmúlt konferenciális évben végzett. A szervezési munka

Bukarestbe érkezett az olasz hercegi misszió

A főváros nagy ünnepségekkel fogadta az olasz vendégeket

(Bucuresti-Bukarest, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt tíz óra negyven perckor érkezett be az északi pályaudvarra az olasz hercegi misszió különvonata. A pályaudvaron a király, Averescu tábornok, a kormány tagjai, a politikai pártok vezetői, Bukarest főpolgármestere és a romániai olasz kolónia fasisztáinak ötven tagú küldöttsége várta a vonatot. A király, hadsegédének, Anghelescu tábornoknak kíséretében jelent meg a pályaudvaron. Amikor a vonat az állomásra befutott, a katonazenekar az olasz királyi himnuszot játszotta, ennek hangjai mellett szállott ki a vonatról elsőnek a spoletói herceg, utána Badoglio udvari marsall.

Az olasz hercegi missziót elsőnek Bukarest főpolgármestere köszöntötte és hagyományos szokás szerint kenyeret és söt nyújtott át a hercegi vendégnek. A megjelent előkelőségek

Olcsó ár jó harisnya!
Ez a Sipos reklámja!
Cluj, Regele Ferdinand-ut 8.

ismertetése után a Csire Mizrahi és a Csire Mizrahi munkatejesítőmeinyeit sorolja fel a jelentés, tizenhat Csire és öt Csire Mizrahi csoport végzett a kulturmunkán kívül KKL feladatot is. A Mizrahi támogatta az Ivria kulturregysületet, amely a hebraizáció terén ért el jelentős eredményeket. Végül megállapítja a Mizrahi jelentés, hogy az antwerpeni világkonferencia értelmében erőteljes munkát fejtett ki a két Palesztina-alap érdekében.

ezután sorfalat állottak, amelyen keresztül és a kivényelt diszszázad frontja előtt elhaladva, az első kocsi a király és a Spoletoi herceg, a második kocsi Averescu és Badoglio marsall szállottak fel. A kocsi a fellobogozott és szőnyegekkel díszítve utcákon keresztül a királyi palotába hajtott. Az utvonalon a bukaresti iskolák növendékei és a város helyőrsége állottak sorfalat.

A Spoletoi herceg Averescu tábornoknak levelet hozott Mussolininól, amelyben Mussolini újból biztosítja Romániát Olaszország szimpátiájáról és arról, hogy a beszarabiai kérdésben támogatni fogja Romániát. Az olasz misszió Bukarestbe jövetelének egyedüli célja a két ország közötti jóviszonyok dokumentálása. Az olasz herceg átadta a királynak az olasz udvar meghívását.

Az amerikai választások eredményei megrendítették Coolidge elnök pozícióját

Az Unió elnökének nincs többé kilátása arra, hogy elnöknek jelölje. A demokrata párt előretörése

(Newyork, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tegnap lezajlott szenátusi választások eredménye szerint Coolidge köztársasági elnök igen nehéz helyzetbe került. A választópolgárok sokkal nagyobb számarányban vettek részt a küldelemben, mint a két és négy évvel ezelőtti választásokon. A választók nagy megmozdulása azonban súlyos helyzetbe hozta Coolidge-t, akinek többé nem lesz szilárd többsége a szenátusban, mert a megválasztott szenátusi helyek között 47 mandátumra tett szert a republikánus párt, 46 mandátumot szerzett a demokrata párt, egy mandátum a szocialistáké, két mandátum pedig bizonytalan. Valószínűleg az egyik demokrata, a másik republikánus mandátum lesz. A választási eredmények szerint Coolidge tovább nem számíthat a szenátus többségének támogatására és így most ugyanaz a helyzet következett be, mint Wilson elnöksége alatt. Akkor a demokrata pártnak nem volt többsége a szenátusban és Wilson, akit a demokrata párt választott elnöké, nem tudta érvényesíteni akaratát. Most Coolidge, a republikánus párt elnöke nem tudja keresztülvinni akaratát a néppel szemben.

Más uton a szenátus, más uton az elnök. Mivel Wilson bukása óta a republikánusok viselték a felelősséget a kormányzásért, mindenfelé számoltak a demokrata párt előretörésével, de a szenátusi választások most kialakult eredménye szerint a demokraták előretörése erősebb, mint azt Coolidge hívei gondolták. Most a helyzet úgy alakult, hogy az új elnökválasztásig nem lehet többé határozott politikájuk az Egyesült Államokban, mert az Egyesült Államok szenátusának többé kecs uton jár, mint az elnök. Így a szenátorok többsége tehetetlenségre fogja utalni az elnököt. A választási eredmények után elképzelhetetlen az, hogy Coolidge újból felléphet miniszterelnökként, amint azt Coolidge hívei még nemrég tervezték, mert Coolidge csak elnökből lehet elnök és csak azután győzhet, mint köztársasági elnök a választásokon. Ha most újból jelöltetné magát, ezzel nem érna el más eredményt, mint a republikánus párt szenátusi kilátásának végleges megsemmisítését.

Az alkoholtilalom bukása

A szocialisták a legtöbb északamerikai államban támogatták a republikánus pártot, azért, mert Coolidge az amerikai bevándorlás erős korlátozása mellett foglalt állást, a bevándorlás korlátozása pedig a munkabérek magasságát biztosítja Amerikában. Viszont a demokrata párt Coolidge ellen foglalt állást és az alkoholtelenes tilalmat támadja. Hogy Coolidge pártja a mandátumokból sokat veszített, ennek részben az a magyarázata, hogy az alkoholtilalom ellenségek egyre nagyobb a táborát Amerikában.

Veszélyben a newyorki tőzsdei konjunktúra

De a szenátusválasztásoknak van egy feltétlen gyakorlati eredménye is. Miután a szenátorok többsége már nem áll Coolidge elnök mellett, a szenátus többsége nem engedi majd érvényesíteni Coolidge akaratát.

Ekként Coolidge utódjának megválasztásáig az Egyesült Államoknak nem igen lesz aktív álláspontja külpolitika és gazdaságpolitikai kérdésekben. Coolidge elnöksége alatt a newyorki tőzsdén hosszú ideig hosszú uralkodott. Most kérdés, hogy az új választás nem fogja-e megtörni az amerikai gazdasági konjunktúrát. Európá szempontjából kétségtelen, hogy Amerika semleges marad az újabb elnökválasztásokig. Coolidge tudvalevőleg a háborus adósságok behajtásának feltételén szükségességét képviselte. A szenátusi választások eredménye folytán újból napirendre kerül majd az antant-államok háborus adósságainak kérdése, mert a francia törvényhozás a republikánus párt választási eredménye után még kevésbé fogja vállalni a háborus adósságokat, mint mennyire hajlandó lett volna eddig vállalni a washingtoni egyezményt.

Ingyen olvasta Erdély legjobban szerkesztett napilapját, ha kivágja az UJ KELET szelvényét és visszatér vele.

Ko csak

Kiseg

(Cluj Kolozs tudósítójától.)
let dr. Calutiu
társak nyilat
képviseleti elő
városi telkeke
ják. Kolozsme
talános feltűr
megdöbbenést
ben. A városi
azonban orszá
tény, hogy
Garofid Com
ilyenértelmű
összes városai

A beépített
his elcsúszó
kiszájtás dem
ugyanis le az
kormány által
reform az üres
gedélyezett. El
egyre fokozódó
őnk gazdasági
Az immár két
híány és a rom
az építkezések
munka redukál
épitendő házak
lyósításnak, de
sem az állam, s

A városi be
ilyenformán ne
fejezhette be t
azért, mert a f
ben erre anyag
értékek elveszt
százai számára
delet. Nem azo
ket tulajdonosa
a városok forg
hogy a kedvez
h szonnal adja
mehetünk el sz
középosztályhoz
a városok terül
désű belsősegük
szájtítás.

Miután Calu
munkatársai, sen
dóttóságának tet
a készülő his
Vasile Osvada p
alapos ismerője
épitkezési enged
A polgármester
mondotta:

— A prefek
tetkek kijáratá
hogy a lakosság
izgalmat és em
szemmi komoly
ügyi miniszter
alapos ismerője
és nagyon jól t
mas nehézségek
különbözőn kise
ségi helyzet. A
főző paragrafus
volt az interjú
lévő telkeket ki
denocokat a leg
kényszerítse.

— Mindenh
lentem, hogy
volról sem von
teszták nabezer
rolt földdarabja
és szétcsúszás alé
városok területé
a közlekedési tu
kerülési és lesse
ban, hogy azok

Kolozsvár polgármestere szerint egyelőre csak állami és városi belteleket sajátítanak ki

Kiszegítéscélú telkeknek kisajátításra semmi esetre sem kerül sor

(Cluj Kolozsvár, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Elsőnek reprodukálta az Uj Kelet dr. Calutiu Martian, Kolozs megye prefektusának nyilatkozatát, aki kijelentette a saját képviselői előtt, hogy a beépítetlenül maradt városi telkeket a tisztviselők számára kisajátítják. Kolozs megye prefektusának kijelentése alkalmas felvilágosításra, de nem kisebb riasztalmat és megdöbbenést keltett a város lakossága körében. A városi beltelek kisajátításának ügyét azonban országos jellegű eseményé emeli az a tény, hogy a prefektus kijelentése szerint Garofid Constantin földművelésügyi miniszter ilyenértelmi eljárásra fogja utasítani Románia összes városainak közigazgatási szerveit.

Miért maradnak beépítetlenül a városi beltelek

A beépítetlen városi telkek fölött már július elejé óta állandóan a hártériséknélküli kisajátítás demagógus kardja függ. Ekkor járt ugyanis le az a határidő, amelyet a liberális kormány által 1921-ben végrehajtott agrárreform az üres városi beltelek beépítésére engedélyezett. Ez idő alatt azonban Románia egy egyre fokozódó és egyre súlyosabb méreteket öltő gazdasági krízis szomorú napjait éli át. Az immár katasztrofális méreteket öltő pénzhány és a román valuta árfolyamingadozásai az építkezéseket az utóbbi években a minimumra redukálták. Bankok, pénzintézetek felépítendő házikra jelzálog kölcsönöket nem folyósítanak, de ilyen szerinti kölcsön nyújtására sem az állam, sem a községek nem vállalkoztak.

Milliók értékű elvesztés

A városi beltelek tulajdonosainak többsége ilyenformán nem kezdhetette meg és még kevésbé fejezhette be telkeinek beépítését egyszerűen azért, mert a fentebb vázolt okok következtében erre anyagi eszközök nem voltak. Milliók értékű elvesztést jelent tehát a tulajdonosok száza számára egy igazságtalan kisajátítási rendelet. Nem azokról a telkekről szólnunk, amelyek tulajdonosai spekulatív célokból tartanak a városok forgalmas területein beépítetlenül, hogy a kedvező konjunkturát kivárva, busbszállítással adjanak túl rajtuk. De igenis nem mehetünk el szó nélkül a kiszegítéscélú és a középosztályhoz tartozók ezrei mellett, akiknek a városok területén belüli lévő, csekély kiterjedésű belsegük elvesztését jelentené ez a kisajátítás.

Miután Calutiu prefektus sem az Uj Kelet munkatársa, sem pedig a köztisztviselők küldöttségének tett nyilatkozatában nem részletezte a készülő kisajátítás, kérdéssel fordultunk Vasile Osvada polgármesterhez, aki a kérdésnek alapos ismerője és aki annak idején a telkek építkezési engedélyeinek bevonását rendelte el. A polgármester ur kérdéseinkre a következőket mondotta:

Felcsúszott állami és községi földeket sajátítanak ki

— A prefektus ur kijelentése a városi beltelek kisajátítását illetően úgy veszem észre, hogy a lakosság szélesebb rétegeiben különös igazságtalanságot látok, holott erre semmi komoly oka nincsen. Ugy a földművelésügyi miniszter ur, mint a közigazgatási szervek alapos ismerője a kérdés egész komplexumának és nagyon jól tudja azt, hogy milyen hatalmas nehézségeket gördít az építkezések elő, különösen kisemberek számára, a mai gazdasági helyzet. A kisajátítási törvény idevonatkozó paragrafusának tulajdonképpen nem is az volt az intenciója, hogy a megantulajdonosoktól a legvégig eszközrel is építkezésre készszerítse.

— Mindenki meggyújtatásánál ki kell jelentenem, hogy a prefektus ur kijelentése távolról sem vonatkozik kisemberek, kiszegítéscélú telkekre, hanem az országos jellegű agrárreformra vonatkozik. A kisajátítás és a tisztviselők számára a városi beltelek kisajátításának ügyét azonban országos jellegű eseményé emeli az a tény, hogy a prefektus kijelentése szerint Garofid Constantin földművelésügyi miniszter ilyenértelmi eljárásra fogja utasítani Románia összes városainak közigazgatási szerveit.

telekpekulációval foglalkoznak és a város belsajában, vagy fejlődési ígérő perifériáin nagy kiterjedésű földdarabokat vásárolnak össze, hogy azokat felparcellázva borsos áron eladják. A beltelek kisajátítása így tehát elsősorban állami és községi földeket érint.

Osvada polgármester megnyugtató

— A kérdés egyébként most áll tanulmányozás alatt.

Spanyol emigránsok

független demokráta köztársaságot akartak alakítani

Nyolcvan spanyol emigránst tartóztattak le Párisban

(Páris, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A catalóniai spanyol szeparatisták puccsmozgalmát a sajtóban nagy felháborítást keltett. A catalóniai rendőrség letartóztatott egy Roscos nevű spanyol emigránst, aki éppen a pályaudvarra igyekezett, hogy megszökjön. A párisi sajtó iratokból megállapítható, hogy a spanyol emigránsoknak egy független demokráta köztársaság alakítása volt a tervük.

Párisban és környékén több spanyol emigráns lakásán házkutatást tartottak. A letartóztatottak száma ma estig nyolcvanra emelkedett. Közülük ötvennyolc spanyol állampolgár, huszonnyolc pedig olasz antifascista. A szeparatisták puccsa és a Mussolini merénylet között összefüggést gondolnak a hatóságok.

A kolozsvári törvényszék elrendelte a csődöt a Dick-cég ellen

(Cluj-Kolozsvár, november 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék első székfoglalóján ma délelőtt elrendelte a csődmegnyitást az United Textil cég ellen. Amint ismeretes, mintegy három hónappal ezelőtt a bécsi „Mo-o“ textil gyáreszkedő Lúnavádi feljelentést adott be Dick Jakab kolozsvári nagykereskedő, az United megalkotója ellen, mert 1 500 000 lej értékű bizonyítványt nem tudott elszámolni. Dick azonban már a feljelentést megelőzőleg is súlyos nehézségekkel küzdött és a cég ellen hónapok óta érkeznek a végrehajtási meghagyások cseh-szlovákiai és belföldi cégektől. Ez év tavaszán Dick Jakab megalakította az Uni ed-céget, amelynek tagjai: fia Dick Ernő, Feuerstein József és Berger Dezső voltak. Ez a cég átvette a Dick Jakab és fia, valamint Berger és Feuerstein-cég adósságait is, amelyek rövidesen ujjakkal szaporodtak. Az United cég nem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségeinek és röviddel letartóztatá előtt Dick egyezkedő tárgyalásokat kezdett hitelezőivel.

Ezek a tárgyalások nem vezettek eredményre és néhány héttel ezelőtt Rosin Constantin ügyvéd a Frajfi Halpern bukaresti bankház nevében Dick Jakab és az United cég ellen kereskedelmi csőd megnyitását kérte. A letartóztatásban levő Dick Jakab azonban kihallgatásáról kijelentette, hogy ő már nem kereskedő, mire Rosin ügyvéd csak az United és Dick Ernő ellen adott le csődmegnyitási kérelmet. Kiderült azonban, hogy Berger és Feuerstein az United cégből kiéptek és azt egyedüli tulajdonosként Dick Jakab fia, Dick Ernő jegyzi. A törvényszék ma délelőtt elrendelte a csőd megnyitását az United cég ellen és csődtömeggondnokul dr. Fehér Dezsőt nevezte ki, aki ma délután lezáratta a cég Ferdinand úti üzlet-helyiségét, hogy a letartóztatást megkezdje.

Hir szerint a hitelezők most Dick Jakab és neje ellen is polgári csődöt kérnek. Ennek elkerülésére állítólag Dick tárgyalásokat folytat hitelezőivel, akiknek negyvenszázalékos kvótát ajánlott fel.

A fascista szervezetek felhatalmazást kaptak arra, hogy Mussolini meggyilkolása esetén minden fascista-ellenes polgárt kivégezzenek

Az egyetemekről eltávolítják a fascista-ellenes tanárokat. Dühöng a terror egész Olaszországban

(Milánó, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Mussolini ellen elkövetett merénylettel kapcsolatban a letartóztatások száma szerda reggel óta kétezerre emelkedett. A bolognai rendőrség egy mezei szétágozó össze szűrtét fűszert fel, amelynek központja egy nyomda volt. Itt házkutatást tartottak és több röpiratot találtak. A röpiratokon a következő mondat állott: „A Duce Bolognát nem fogja elve elhagyni“. A rendőrség az összes röpiratot lefoglalta. Az összeesküvés terve szerint vasárnap délelőtt kellett volna szétosztani a röpiratokat a tömegnek, de arra vonatkozólag, hogy ez miért nem történt meg, a letartóztatottak nem akarnak felvilágosítással szolgálni.

Ezrekre menő tömeg várta a Ducet Rómában

Mussolini szerdán délig Forti melletti villájában, a Villa Cartenaban tartózkodott. Kétszáz főtől tartózkodás után szerdán délelőtt érkezett Mussolini Rómába. Már a pályaudvaron ezrekre menő tömeg várta és attól kezdve, hogy a kocsijában Mussolini megjelent, a tömeg nagy óvatosan részesítette. Az utvonalon, ahol Mussolini végigvonult, kétszáz rendőrkordon állott. A kordonon kívül a titkosrendőrök állottak és igazoltattak minden fekete

inget is, hogy joga van-e a fekete ing viseléséhez. Mussolini ünneplése a legnagyobb rendben folyt le, bár a Palazzo Chigi-téren még este is ezrekre menő tömeg szorongott.

Az egyetemekről eltávolítják a fascista-ellenes tanárokat

Ma délelőtt kezdődik a fascista nagytanács kongresszusa és ma, péntek délután ül össze a minisztertanács, amelyen Mussolini elnököl. A „Popolo Italiano“ értesítése szerint az olasz egyetemekről és iskolákból eltávolítják rövidesen mindazokat a tanárokat, akik fascistaellenes érzelműek. Először azok a kegyvesztettek, akik annak idején csatlakoztak ahhoz a fascistaellenes kiáltványhoz, amely Matteotti meggyilkolása után készült.

A párizsi fascista-szervezet végrehajtóbizottsága szerdán délelőtt titkos ülést tartott és összeírta azoknak a fascistaellenes polgároknak neveit, akiket Mussolini esetleges meggyilkolása esetén kivégezzenek.

A végrehajtóbizottság felhatalmazást kapott arra, hogy a tisztelet szereplő polgárokat minden további intézkedés nélkül Mussolini esetleges meggyilkolása esetén kivégezzen.

reklámja a and-ut 8.

chi és a Ceirot orolja fel a jeirot Mizrachi kívül KKL. gatta az Ivria izáció terén ért megállapítja a werpeni világ-munkát fejtett en.

misszió

et en keresztül és előtt elhaladva, Spoletoi herceg, Badoglio mar-fellobogozott és keresztül a királyi a bukaresti is-yrőrsége állottak

n tábornoknak yben Mussolini rszág szimpátiái-bial kérdésben z olasz misszió üli célja a két mentálása. Az ek az olasz ud-

ényei cicióját ek jelölik.

lttilalom bukása zamerikai ál-likánus pártot, ai bevándorlás állást, a beván-kaberek magas-Viszont a demo-ít állást és az Hogy Coolidge vesztett, ennek gy az alkohol-agyobb a tábora

rki tőzsdei kon-

g van egy fel- s. Miután a sze- Coolidge elnök m engedi majd

megválasztásáig igen lesz aktív ságpolitikai kér- latt a newyorki ralkodott. Most em fogja meg- konjunkturát. en, hogy Amerika zökvtasztásokig. us adósságok be- égét képvislte. énye folytat új- autánt-államok mert a francia párs választási fogja vállalni a ennyire hajlandó shingtoni egyez-

dély legjobban ykezett napilap- ET szelvényét és

Elég harciasok-e a zsidók, hogy államot alapíthassanak

Báró Schönaiach nyilatkozik a zsidó katonai erényekről

(Bécs, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Közölte az Uj Kelet, hogy báró Schönaiach volt osztrák-magyar tábornagy a közelmúltban tanulmányúton járt Palesztinában és utjáról egy igen melegen megírt könyvet is adott ki: „Palestina, eine Fahrt ins Gelobte Land“ címmel. Schönaiach legközelebb Bécsben előadásorozatot is fog tartani Palesztináról.

A Berlinben megjelenő „Der Jude“ című folyóirat legutóbbi számában ankétot rendezett „Judentum und Deutschland“ címmel, amelynek során Schönaiach bárót is megszólaltatta. Schönaiach arról a kérdéssel nyilatkozott, vajjon rendelkeznek-e a zsidók olyan katonai erények fölött, amelyek egy államalkotó népről elengedhetetlenek. A pacifista szellemű nyilatkozat annyira érdekes, hogy szükségesnek tartjuk azt itt egész terjedelmében közölni.

Államalkotás és katonai erények

Most, amikor a zsidók arra készülődnek, hogy külön államot alkossanak, amelyben legalább is vezető szerepet fognak játszani, végzetes dolog volna, ha a zsidók valamely önámításnak adnák oda magukat, abban a tekintetben, hogy valóban birtokában vannak-e azoknak a népi tulajdonságoknak, amelyek az államalkotáshoz feltétlenül szükségesek.

Ezeknek a tulajdonságoknak tömegétől én csak a legkétségtelenebbet ragadom ki, tudniillik a katonai képességeket. Természetesen pacifista álláspontomból kifolyólag már eleve is kihangsúlyozom azt a meggyőződésemet, hogy remélem, hogy a jövőben a katonai tulajdonságok kevésbé döntő szereppel fognak bírni valamely nép sorsában, mint az elmúlt időkben. Másrészt azonban nem hagyom figyelmen kívül azt sem, hogy az emberiség manapság még sajnos nincs az előrehaladottságnak ezen a fokon és hogy épen azért, ha talán rövid ideig is, még mindig számításba kell venni a népek katonai erényeit is.

Harcias nép-e a zsidó?

Minthogy én a legkorábbi ifjúságomtól kezdve sohasem voltam antiszemita, úgy érzem, hogy azt a kérdést, vajjon a zsidóság használható katonai anyag-e, egészen tárgyilagosan tudom megírni. E mellett meg kell jegyezni, hogy ez a kérdés meglehetősen bonyolult komplexum. Mindenekelőtt bonyolult azért, mert a zsidó nép legősibb történelmi idejében feltétlenül harcias nép volt, viszont a szétszórásban a zsidókat általánosságban kényszereszközökkel tartották távol az állandó katonai szolgálatól. Ezért tehát az őstörök sehol sincsenek annyira egybekuszálva a mesterséges kitenyészett megérzésekkel, mint éppen a zsidóknál. Ehez még hozzájárul az is, hogy a zsidók ki zárása a katonatiszti pályafutásból épen azokban az országokban, amelyekben ez a pálya különös becsben volt, azokban a zsidóknál, akik katonai szolgálatba léptek egy bizonyos dacosságot váltott ki, hogy csak azért is megmutassák azt, hogy ezen a pályán is kiválót tudnak produkálni. Ez a dac azonban az ellenkezőjébe: egy bizonyos passzivitásba is csapathatott át.

Zsidó katonai típusok

Ha most én a múlt tapasztalataimra visszatekintve el akarom mondani, hogy milyen benyomást tettek rám az alám rendelt zsidók, mint katonák, úgy gondolom, legjobb lesz ha az egyes típusokat fogom megírni.

Az asszimiláns

A legrosszabbal kívánom kezdeni. Amikor egyszer, mint eskadronparancsnok az ujonnan bevonult egyéves önkéntesek között voltam és többek között egy zsidó önkéntes került elé, beszélgetés közben megkérdeztem tőle azt is, hogy milyen vallású. „Mózes vallású“ — volt a kissé elfogódott válasz és mindjárt hozzá is tette: „Azonban már a közeli napokban ki akarok térni“. Azt válaszoltam neki: Ha úgy hiszi,

hogy ezáltal az én tetszésemet kivívja, akkor feltétlenül tévedésben van, mert én a magam részéről sokkal jobban szeretem az olyan embert, aki hűségesen kitart a vallásában, mint az olyat, aki célszerűségi okokból megtagadja a vallását. Az illető az év folyamán kevésbé szimpatikus embernek és kevésbé használható katonának bizonyult.

A svindler

A rossz típusok között meg kell emlékezni egy emberről, aki tulajdonképpen nem is volt katoná, de aki katonaként lépett fel, sőt ilyen minőségben egy bizonyos történelmi szerepet is töltött be. Világkörüli utam alkalmával, mint tengerészkadet 1884—1886 ig, az Erzsébet-cirkáló fedélzetén az első német birodalmi expedíció indult el délnyugat Afrika felé. Az expedíció tagjai között volt egy Izrael Sigmund nevű ur is, aki a külügyi hivatalnak mint volt angol hadnagy mutatkozott be és azt állította, hogy az afgán háborúban résztvett és ilyen módon a külügyi hivatal, amely akkor még ügyetlenebb volt, mint a világháború előtt és után, mint katonai szakértőt és Afrika-ösmerőt adott az expedíció mellé.

Sigmund urnak kétségtelenül meg volt az a képessége, hogy kellemesen tudott csavagni. De csakhamar észrevettük, hogy olyan emberrel van dolgunk, aki százszázalékosan bírja azokat a lelki tulajdonságokat, amelyeket legnagyobb részben igazságtalanul, mint zsidó tulajdonságokat szoktak emlegetni. Később aztán kislát, hogy Sigmund ur egy egyszerű zsidó ur, aki soha életében angol tiszt nem volt, soha részt nem vett az afgán háborúban és tulajdonképpen nem is Izrael Sigmundnak, hanem éppen Sigmund Izraelnek hívják. A Sigmund Izrael nevű kereskedelmi vígéből egy csapásra J. Sigmund hadnagy lett. Ez az ember a későbbi időben többször foglalkoztatta a német bíróságokat.

A zsidó hős

A sok átlag-katona mellett azonban kötelességem néhány felülmenni márkás tehetséges zsidóról megemlékezni. Az eskadronomban volt egy egyéves önkéntesem, névszerint Landau. Katonás természet volt, feltétlenül lovagias, kevésbé tehetséges, de tetszetős külsejű és szigorúan kötelességtudó katona. Egy négyesem közötti beszélgetésünk alkalmával felhívtam a figyelmemet azokra a nehézségekre, amelyek katonai pályáját hátráltatják és azt tanácsoltam neki, hogy valamely tettel igyekezzen kivívni a bajtársak tiszteletét. Ugyanebben a regnáló szakaszban, amelyben ez az önkéntes szolgált, volt egy meglehetősen vad ló, amelyet senki sem tudott becsülettől megülni. Amikor egyszer az egyik emberemet megint levetette a hátáról, azt a kérdést intéstem az önkéntesekhez, hogy ki hajlandó ezt a lovat önként magára vállalni és megülni. Az én önkéntesem azonnal jelentkezett. Azonnal parancsot adtam neki a nyeregbe szállásra, közben azonban beváltam az őt gondoltam, hogy ez aligha fog sikerülni neki. A legnagyobb meglepetésre azonban mégis csak sikerült és pedig nagyon jól, legalább is az első napokban. Ez az eredménye annak az volt, hogy a tekintélye az emberek között és a saját öntudata is óriási módon megnövekedett.

Néhány héttel később egy váratlan tüdőgyulladás következtében meghalt. Az egész szadronom engedelmet kért, hogy az utolsó útjára kísérhesse. Sajnos, a szülei elhárították ezt a megüszteletet, mert az elhunyt kifejezetten úgy kívánta, hogy a legnagyobb csendben temessék el.

A világháború idején, mint a 14. dragonyos

Csinosan és olcsón

öltöztetheti fiát és leánykáját, mert cégünk berendezett egy modern

gyermekruha salont

ahol hozott anyagokból is készítünk a leg szebb kivitelben angol és francia fiú és leányka ruhákat.

Katz és Mendel

Főtér 10.

Tegyen egy próbarendelést.

Tegyen egy próbarendelést.

eskadron parancsnoka is szolgálatot teljesítettem és abban az időben egy zsidó egyéves önkéntes volt a parancsnokságom alatt, az első eskadronomban, névszerint Wolf, az elszázi Kohlmárk községből való. Az eskadronparancsnok állandóan és minden tekintetben dicsérte ezt az embert. Amikor nem sokkal ezután az adjutánsomnak azt mondtam, hogy tiszt előléptetésre akarom előterjeszteni ezt az embert, a parancsnok határozottan lebaszta róla, mert a tisztikar nem fogadna maga közé egy zsidó tisztet. Azonnal összegyűjtöttem a tisztiket és azt mondtam nekik, hogy egy ilyen óriási méretű háborúban a népek minden erejét meg kell feszíteni és ebbe az erőmegfeszítésbe a zsidók is belé tartoznak. Ha becsületessé szolgálatot kívánunk tölteni, akkor igazságot is kell gyakorolnunk velük szembe. Amikor Wolf később egy nagyon veszedelmes patuljratot vezetett a kovácsi erdőregeren keresztül, előléptetésre terjesztettem őt elő és a tisztikar a szavazatok 80 százalékaival hozzájárult az előléptetéshez. A vitéz fiatal tiszt később mint egy rohamoszád parancsnoka a Somme mellett hős halált halt.

Egy zsidó összekötő-tiszt

Továbbá emlékezem a Bzura-harcok idejéből 1914—1915. évben egy egyéves önkéntesre dr. R. vitzocher-ra, foglalkozása szerint kémikus, aki a harcok száma vadászrezdében teljesített szolgálatot. Minthogy azt a brigádor, amelynek közelében ez az ezred állott, én vezényeltem, az ezred őt vezényelte hozzám, mint összekötő ordonáncot. Amikor egyszer a fegyvertűz igen erős volt, a fegyvertűzön keresztül hozott hozzám egy jelentést. A jelentésre szonnal megadtam neki a további parancsokat. A parancs átvétele után azonnal meg akart fordulni és a fegyvertűzön keresztül a csapatot rohanni. Szóltam neki, hogy várjon egy kevéssé, amíg a fegyvertűz alábbhagy. Mire ő moxolyogva válaszolt: idesfelé is keresztül jutottam, visszafelé is keresztül fogok jutni. Később elvesztettem őt a szemem elől. Vajjon előléptették-e tisztá, vagy se, azt nem tudom, mindenesetre én magam erősen ajánlottam őt az ezrednél.

Végző megállapítás: a zsidó jó katona

Ebben az összefüggésben még sok bátor zsidóról kell megemlékezni, ahikkel jelenleg vállvetve küzdök a világbékéért. A nacionalisták eszközeiben nem válogatós háromdora mellett ehhez nem kevesebb bátorság szükséges, mint a fegyvertűzön való kereszt túlfutáshoz. Mindezek alapján azt hiszem, hogy a zsidók úgy azokban az országokban, amelyekben manapság élnek, valamint abban az országban is, amelyben önálló nemzeti otthon akarnak teremteni maguknak, katonai tekintetben teljes mértékben megállják a helyüket, hacsak ugyanazokat az alkalmakat és lehetőségeket engedik nekik, mint más társaiknak.

Vágja ki a második oldalon elhelyezett szelvényt és vásároljon vele.

Delegatusok figyelmébe! AMZEL utóda — STERN SÁMUEL

שר ארמ. éterme Oradea

Vitéz Mihály (Nagy piac tér 7. szám.)
Elsőrangú konyha. Figyelmes kiszolgálás.

Katonatiszti ruhákat olcsón fest kakira Czink, Cluj

(Bucur
Kelet tu
ter a pos
és biston
eddigi e
torátust
Az el
lesz, ide
Otenia é
Popescu
sodik in
Kolozev
maros fo
Andrescu
A harmad
B-szarabi
Janiban l
Motza Gr
Valam
inspektor
osztva, a

Rab

(Budap
sitójától.)
Rabindran
hetetlenue
világ nagy
a zsidóság
barátság f
véleménye
általában
Elmen
nek 122—
nak az ag
titkárnője
kisért. Tag
reggel nég
tegr autogr
Ennek
hogy mire
gyöngélted
dott, akine
romániai
tanácsot és
6 majd 20
Egy kis le
gomat, ho
ról nyilat

Másnap
lőba, mely
uralkodott
pész nem
akartam fo
nyilt az aj
sen nyugta
— Sajn
előzte Öat.
és megvise
háromheti
Amikor K
tem a Mes
hivatkozása
mat rendel
A Mester
zan az Ö
cionizmus
a kérdést
a Mester j
mondotta n
a Mesterrel
is bőven fo
jének nagy

Önkény
ben, hogy

No
vásárolni

Teljesen átszervezik a telefonforgalmat

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Arad és Gyulafehérvár közvetlen vonalat kapnak Bukaresttel. Elmarad a posta tarifaemelésé

(Bucuresti Bukarest, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közlekedésiügyi miniszter a postai szállítás fokozatosabb ellenőrzése és biztonsága érdekében elhatározta, hogy az eddigi egy inspektorátus helyett három inspektorátust állít fel.

Az első inspektorátus székhelye Bukarest lesz, ide fog tartozni Dobrudza, Mantenia, Oltenia és a Bánát. Az inspektorátus vezetője Popescu Traian kerületi felügyelő lesz. A második inspektorátushoz, amelynek székhelye Kolozsváron lesz, Erdély, Körösvidék és Maros fog tartozni. Ezt az inspektorátust Andreescu Joan kerületi felügyelő fogja vezetni. A harmadik inspektorátus hatásköré Moldovára, Besarabiára és Bukovinára terjed ki, székhelye Jamban lesz. Ennek az inspektorátusnak élére Motza Grigora kerületi felügyelő kerül.

Valamennyi inspektorátushoz egy-egy subinspektor és megfelelő számú ellenőr lesz beosztva, akik permanens kontrollt fognak kifejteni a postai szállításoknál.

tent a postai szállításoknál.

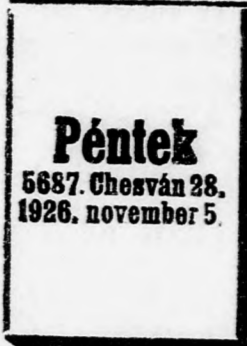
Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy január elsőjén nagyszabású reorganizáció készül a postaszolgálatban. Több új közvetlen telefonvonalat fognak életbeléptetni. Ezek között Kolozsvár direkt vonalat kap Bukaresttel, Galacal és Brailával. Külön vonalat kap Bukaresttel Nagyvárad, Temesvár, Arad és Gyulafehérvár is. Ma a közvetlen vonalak átlag húsz fő állomással dolgoznak, az új közvetlen vonalak átbevezetésével egy-egy vonalnak maximum három főállomása lesz, ami lényegesen meg fogja javítani a telefonforgalmat. Az általános reorganizáció során teljesen átszervezik a kolozsvári és aradi telefonközpontot is.

A néhány héttel ezelőtt terjesztett postai tarifaemelését egyelőre elhalasztják. Csapán minimumális emeléseket fognak egyes tarifáknál eszközölni, hogy az egyes díjtételek között az arányt helyreállítsák. Ez az emelés azonban nem lesz több 5 százaléknál.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Ma napjára

Péntek
5687. Csesván 28.
1926. november 5.

A cionista konferencia résztvevőire.
A Zs. N. Sz. központi irodája felhívja a konferencia delegátusait arra, hogy résztvételüket a konferencián, ugyancsak lakásigényüket a konferencián, ugyancsak lakásigényüket Kemény József ur Oradea, Str. Saguna 18. címre (távirati cím: Durable Oradea) feltétlenül b-jelenteni sziveskedjenek. Kérjük, hogy ugyanakkor írják meg azt is, hogy száladai, vagy privát elhelyezésre reflektálnak és hogy tagjait-e valamelyik ifjúsági szervezetnek. Nyomatékosan felhívjuk a delegátusok urak figyelmét arra, hogy az igazoló és elzállásoló bizottságnál, Gerlice-u. 14 (az állomás mellett) megérkezésükkel azonnal jelentkezzenek, még mielőtt a városba bemennének. Erre a konferencia és az elzállásoló rendjének érdekében feltétlenül szükség van! A delegátus urakat az állomáson az előkészítő bizottság megbízottai várni fogják és minden utbaigazítást megadnak. Ma a következő új delegátusokat jelentették be: Szalárd: Fritsch József. Nagy-bánya: Hirsch Jakob, Schwartz Salamon. Itt említjük meg, hogy hétfő délután négy órakor a Pro Palesztina Liga hölgyei értekezletet tartanak, amelyen a konferencia külföldi vendégei is felszólalnak.

A magyar kormány nem kér a francia kormánytól kegyelmet a frankhamisítók részére. Párisból jelentik: A reggeli lapok részletesen foglalkoznak a frankhamisítás kegyelmi ügyének kérdésével. A „Journal de Debat” szerint Korányi Frigyes, a párisi magyar követ lépéseket tett Briand külügyminiszternél, hogy amennyiben Franciaország hozzájárul az amnesztíához, a magyar kormány hajlandó a Franciaországban élő magyar emigránsoknak kegyelmet adni. Illetékes helyen a hír valódiságát határozottan megcáfolták. A magyar kormánytól teljesen távol áll a gondolat, hogy a francia kormánytól kegyelmet kérjen a frankhamisítók részére.

Sokszorososan felemelik a hadiövezetek és hadirokkantak illetményeit. Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium hivatalos kommunikét adott ki, amely a hadiövezetek és hadirokkantak gazdasági helyzetének rendezését igéri. A nyugdíjokat sokszorosára fogják felemelni, azonkívül egy hitelintézetet szerveznek, amely otthonok és foglalkoztató műhelyek felállításával fog gondoskodni a hadiövezetek és hadirokkantak ellátásáról.

A nemzetipárti avereskanus meg- egyezési jegyében alakult meg ma délelőtt a megyei tanács. Ma délelőtt tíz órára hívta egybe dr. Calutiu Martian prefektus a kolozs- megyei tanács tagjait a tanács alakuló gyűlé- sére. A gyűlést megelőzően a helyi nemzeti és néppárti organizációk vezetői hosszas tárgya- lások után megállapodást létesítettek arra vo- natkozólag, hogy egységes listával lépnek tel a választásokon és a megye közigazgatásában kollaborálnak egymással. Ezért után a gyűlés abszolút simán, programszerűen folyt le. A megegyezés alapján a megyei tanács irányítá- sában a nemzetipárti tanácsosok kerültek nagy tulsúlyba. A vezetőség névsora a következő: Einök: dr. Nemes Simon képviselő, alelnökök: Ludu pü-pöki tanácsos és dr. Basiota főorvos, titkárok: Virgil Pop és Opreanu professzor. Megválasztották ezenkívül az egészségügyi, közoktatásügyi, pénzügyi, közigazgatási és gazdasági bizottságokat, amelyeknek előadói képezik a megyei tanács állandó bizottságát.

Rabindranath Tagore Palesztinában akarja megismerni a zsidóságot

A zsidókérdést igen komplikáltnak tartja a nagy indus költő. Kicsoda Tagore titokzatos titkárnője?

(Budapest, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) Most, hogy az indusok nagy költője, Rabindranath Tagore Budapestet járt, elégedettségemmel érzem, hogy a keleti gondolatvilág nagy hirdetőjéről, akit Martin Buberhez, a zsidóság legnagyobb élő filozófusához mély barátság fűz, megkérdezem afelől, hogy mi a véleménye a zsidókérdésről, a cionizmusról és általában a zsidóság reneszánsz-mozgalmáról.

Elmentem tehát a Gellért-szállóba, amelynek 122-125 számú szobáit foglalja le magának az agg indus költő, akit újra titokzatos titkárnője: Louise Pott bárónő mindenhol kíséri. Tagore mindenkihez szívélyes volt, már reggel négy órakor talpon volt, hogy a rengeteg autogramot megírhasza.

Ennek a szívélyességnek az a hátránya volt, hogy mire én felkerestem, már az agg költő gyöngékedett. Így hát csak Pott bárónő fogadott, akinek miután elmondottam, hogy egy romániai lapnak vagyok a tudósítója, azt a tanácsot adta, hogy írjam fel, mit akarok és ő majd átadja írott kívánságomat a Mesternek. Egy kis levélpapírra írtam hát fel kívánságomat, hogy a zsidókérdésről és a cionizmusról nyilatkozzék.

Korányi báró megelőzőit

Másnap újra elmentem tehát a Gellért-szállóba, melynek első emeletén már szobrot csend utalkodott; ahol egy újságíró, vagy fényképező nem volt látható. Már-már a portáshoz akartam fordulni felvilágosításért, amikor kinyitott az ajtó és a bárónő mosolyogva, kedvesen nyugtatott meg:

— Sajnálom uram, Korányi professzor megelőzte Önt. A professzor ur annyira gyöngének és megviseltnek találta a Mester szívát, hogy háromheti balatonfüredi pihenést ajánlott neki. Amikor Korányi professzor eltávozott, bevittem a Mesterhez az Ön levelét, de ő arra való hivatkozással, hogy az orvos abszolút nyugalmat rendelt neki, kitért a nyilatkozatadás elől. A Mester azonban megbízott azszal, hogy hozzam az Ön tudomására, hogy a zsidókérdésről és cionizmusról nem akar most nyilatkozni, mert a kérdést túlságosan komplikáltnak tartja. De a Mester jövőre Palesztinába utazik a há- mondotta mesolyogva, — jövőre alkalma lesz a Mesterrel találkozni, akkor erről a kérdésről bőven fog nyilatkozni a keleti szellem erejének nagy hirdetője.

Kicsoda a titokzatos Pott bárónő?

Önkénytelenül felöltik a gondolat az emberben, hogy ki lehet ez a finom, diszkrét hölgy,

Ne felejtse el
vásárolni az Uj Kelet szelvényeivel.

aki Rabindranath Tagore titkáráként járja a világot, ki lehet Pott bárónő? Honnan vezetett útja az agg költőhöz, milyen milióból, milyen tervekkel sodródott az oldala mellé? A pesti lapok már kibogozták ezt a titkot is és az egyik reggeli lap tudósítója egy beszélgetést közöl, melyben Pott bárónő maga mondja el kedves közvetlenséggel származása és hajlamai titkait, amelyek csöppet sem titokzatosak:

— Neven Louise Pott bárónő — kezdte — és családom Ausztriában él. Mindig vágyódtam a művészetek után. Őálló akartam lenni s miután tehetségesnek éreztem magamat, elhatároztam, hogy a képzőművészetet fogom kultiválni. Festeni kezdtem, majd szobrokat csináltam, amelyeket meglepően szívesen fogadtak.

— Rabi d-anath Tagore-t régebben csodáltam. Ezekkel ezelőtt, amikor még szó sem volt európai turnéjáról, levelet írtam hozzá. Szívesen válaszolt, mert — szerinte — értelmes volt az írásom. Egész levelezés fejlődött ki ebből a levélváltásból és a levelekben már tanítványává fogadott a költő. Meg is írta egyszer, ha Európába jut, feltétlenül találkozzon velem. Ez meg is történt. Londonban találkoztunk először, akkor meghívott magához. Önmel ígertem meg és készülődtem arra, hogy elhagyjam Európát. Ezalatt Rabindranath Tagore Berlinben, Prágában és Bécsben tartott felolvasásokat Nagy volt a meglepetésem és megdöbbenésem, amikor késhes vettem a költő titkárnak béc-i táviratát, amelyben közli velem, hogy Tagore azonnal látni kíván. Utastam, mert ápolni kellett. Akkor elhatároztam, hogy nem is térek haza többé, mert követtem őt Indiába. Budapestről Port-Szaidba indultunk. Hajóznak a Niluson, majd visszatérnek Indiába.

Louise Pott bárónő öt nyelvet beszél és szívesen váltakoztatja a nyelveket, hogy Tagore mellett élhessen. A mester rjongója harmincegy éve esztendő. Gazdag. Habozás nélkül vég neki az idegen világnak és elmegy sokmillió bengáli közé a Gangesz torkolatához...
Weisz Gyula

Az ősz ujdonsága
a Dreher Haggemacher sörgyár
őszű sőre
Extra-Special
mindenütt kapható

november 5
csón
mert cé-
ben
alont
tünk a leg-
cia fia és
ndel
Tegyen egy próbarendelést.
ot teljesíttem
yéves önkéntes
z első eskadro-
zásási Kohlmark
rencnek állan-
dicsérte ezt az
ezután az adju-
nagy tiszti elő-
ezt az embert,
zél róla, mert
közé egy zsidó
a tisztakat és
y ilyen órási
minden erejét
römegfeszítésbe
bevetéses szol-
gatszágot is kell
nikor Wolf ké-
patruljáratot
resztül, előlép-
s a tisztikar a
zárult az elő-
t később mint
Somme mellett
összekötő-tiszt
s harcok idejé-
gyéves önkén-
közössé szerit
vadászrezdben
azt a brigádor,
ezred éllett, én
nyeltem hozzá,
kor egyszer a
gyvertűzőn ke-
entést. A jelen-
további paran-
azonnal meg-
on keresztül a
n neki, hogy
gyvertűző alább-
olt: idesfélle is
keresztül fogok
a szemem elől.
gy se, azt nem
erősen aján-
ás: a zsidó jó
ég sok bátor
kikkel jelenleg
A nacionalis-
s háromdora
átorság szüksé-
rezs ülfutáshoz.
hogy a zsidók
melyekben ma-
az országban is,
nt akarnak te-
intetben teljes-
t, hacsak ugyan-
égeket engedik
második olda-
elhelyezett
e.
radea
Cluj

— Felmentették Schultz német főhadnagyot. Berlinből jelentik: A Schultz Pál főhadnagy és társai ellen indított vérbírósági perben ma este hozták meg az ítéletet. Schultz Pált, valamint társait felmentették.

— A költségvetési többletet csak részben fogják adóemeléssei fedezni. Bukarestből jelentik: Simionescu pénzügyi államtitkár ma fogadta a Rapid munkatársát és kijelentette, hogy azok a sajtóhírek, amelyek szerint a költségvetési többletet az indirekt adók emeléséből fogják fedezni, nem felelnek meg a valóságnak. Szó van arról — mondotta az államtitkár — hogy egyes adófajtákat emelni fognak, a kormány azonban főképpen a többtermelésből akarja a költségvetési többletet fedezni. A költségvetés egyébként még nem végleges és az arról közölt számadatok nem precízek.

— Az 1918. előtti adósságok bejelentése. A kolozsvári pénzügyigazgatóság a Románia és Magyarország között a régi magyar vagy osztrák koronában lekötött adósságokra vonatkozó egyezmény és a pénzügyminiszterium 273.277—1926. sz. rendelete alapján felhívja a magyét, a városokat, a községeket, az összes szociális egyesületeket és jogi személyeket, hogy legkésőbb 1926 november 12-ig mutatassák be a pénzügyigazgatóságnál mindazokat az okiratokat, amelyek 1918 október 31-ike előtti adósságaikra vonatkoznak. A bemutatott okiratokat láttamzás után visszaadják jogos tulajdonosaiknak.

— Két új erdőfűz a regátban. Bukarestből jelentik: Campirában tegnap este kigyuladt a Steaua Romana egyik szordája. Embereleiben nem esett kár, az anyagi kár annál nagyobb. A városi hegyekben az erdőfűz még tart, óriási károkat okozva a Trisita társaságnak. Focsanából katonaságot vezényeltek a tűz ellen. Sok száz vagon levágott fa elpusztult. Azt hiszik, hogy a tűzert gyújtogatás okozta.

Concurenta
Brassó és viléke legelőkelőbb községeinek **uriszabósága**
első helyen vezet úgy kivitelben, mint szabásban
Tehénpiac 4. Brassó. A fűrdőint szemben.
S z ö v e t r a k t á r
Saját készítményű kész férfi- és gyermekruhák

— Visszavonták a külföldön tanuló egyetemi hallgatók utazási kedvezményét. A külföldön tanuló egyetemi hallgatók az Áverescu kormány utalomrajutása óta haza és visszautazásukkor a CFR vonalain övvezényezéses kedvezményben részesültek. A CFR vezérigazgatósága a napokban táviratilag értesítette az összes állomásokat, hogy ezen rendelkezését visszavonta s így a külföldön tanuló egyetemi hallgatók számára a kedvezményre sem jogosultak. Külföldön az iskolai tanulók és egyetemi hallgatók részére november 15-től havi bérleteket ad ki a vasút. A bérletek jegyek árai a következők: 10 kilométeres távolságig II. osztály 450 lej, III. osztály 250 lej, 20 km-ig II. osztály 600, III. osztály 360 lej, 30 km-ig II. osztály 720, III. osztály 430 lej, 40 km-ig II. osztály 800 lej, III. osztály 480 lej, 50 km-ig II. osztály 890, III. osztály 550 lej, 60 km-ig II. osztály 990, III. osztály 580 lej. A bérletek úgy személyi, mint győztesre érvezesek.

— A „Vörös Malom” bukaresti bemutatója. Bukarestből jelentik: A Teatrul Maria most készül Molnár Ferenc Vörös malom című színművének bemutatására. Érdekes, hogy a darab női főszerepét Sugár Teri fogja játszani és pedig magyarul. Sugár Terinek egyébként 8 hónapi ösztöndíjat ajánlotta fel a Teatrul Maria, hogy elszájtítva a román nyelvet s a nyolc hónap után rendes taglak ekerjék szerződtetni.

— Háromórás sztrájkokkal tiltakoztak a berlini kereskedők a magas adók ellen. Berlinből jelentik: Ma délután a berlini üzletek kereskedők háromórás sztrájkot rendeztek. A sztrájkok, amely délután két órától öt óráig tartott, indította a tulajdonosok. A kereskedők különböző klubokba gyűltek össze, rendezvények nem történtek.

Olcsóbban él tiz száznál, ha az UJ KELET szelvényére vásárol

— Sirkövetés. Ezután hírom még boldogult férjem néhai Kovács Dezső jóbarátait és jóismerős it nevezettnek a Tordai-uti zsidó temetőben f. hó 7-én vasárnap d. e. 11 órákor tartandó sirkövetésére. Ösv. Kovács Dezsőné.

— Egyszázalékkal csökken a drágasági index. A lej emelkedésének hatása alatt a piaci árak, bár tartózkodóan, lefelé irányuló tendenciát mutatnak. Az „Arany” szerint októberben az általános ártíró 51.87 szerese volt az 1916 augusztusi árakhoz. A szeptemberi árakkal szemben az októberi árak 1 százalékos olcsóbbodást mutatnak, különösen az élelmiszereseknél és a ruházati cikkekéknél.

— Kigyúlt a kolozsvári Hója erdő. Tegnap este a Hója erdő körüli házak lakói az erdőből hatalmas füstfelleggel láttak felszállni, majd magas lángnyelvek csapkodtak fel a fák közül. A megrémült lakosok a Rákóczi utcáról telefonálak tűzoltóságot, mely erős szerelvényekkel azonnal megjelent. A hadtestparancsnokság két század katonaságot rendelt ki a tűzhöz, melyet óriási megfeszítéssel este 8-tól hajnali 3 óráig sikerült lokalizálniok. A tűz 400 szögméternyi területen pusztított, óriási kárt okozva a városnak. A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be annak felderítésére, hogy a tűz nem a gyújtogatásból keletkezett.

— A „Lilom” repitje Kolozsváron. A Németi díra jelölt Molnár Ferenc világhírű darabját, a „Lilom”-ot elavénitette fel tegnap este a kolozsvári Magyar Színház S. jncs, meg kell mondánunk: rosszal tette. Ezt a hírom és küönös hangulatu színművet nem illel volna ilyen bevenyíszett előadásban, allágy rendezéssel bemutatni, még akkor sem, ha ezt műsorváltás tette indokolta. A szereplők nagyrésze allg hogy el tudta mondani szerepét, nemhogy még komoly emélyedé sül és játékka járult volna hozzá az előadás gürdülkeységéhez és a csapablitásához. Forgács legjobb ipyke zetével nem tudta bízozni azt, ami márvs etéhez illett volna: bizonytalan hangokat fogott s csak az utolsó felvonásokban szólalt meg egyé iségének pompás g zlogása. S ez természetesen: két nap alatt kellett betanulnia szerepét. Marsi Gizi n ha igen (szinte hangok)at fo. ott. Igen jó volt, színe k a sikus Laczkó Aranka. A legököltecsobb alatiást Mihályffy nyújtotta a Fiszur szerepében. Többekvésbé elfogadható alakítást nyújtottak Selmeocz, Lantos Kemény, Isós Mihós. Természetes (s jóián volt Dajka Margit. Hoykó szinten. A rendezéseről csak semmit, vagy rosszat mondhatunk.

— Vadkan helyett az erdőrt öte meg az orvadász puskája. Nagybányáról írják: Palencsáv Gyula nagybányai erdőőr a városi erdőben szolgálati útját végezte, mikor egy puskalövés letéritette. A lövő jobblábánál térdét irta keresztül, de a megsérült ember nem vesztette el lelkiellenlétét, hanem övével átszarta a sebet, hogy a vérzés elállítsa. Palencsáv órák hosszát fektet a földön, míg segítségére jöttek. A puskalő és egy orvadász fegyverrel érte, melyet élelmezészdája egy fához erősített, a puskak karát pedig dőttől egy másik fával kötötte össze. Palencsáv megérte a drót, mire a fegyver eleült. A nyomozást bevezették.

— Egységesítik a tanoncoktatást. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter Bukarestbe rendelte a szaboktatás erdélyi iszpektorát, valamint a tanoncoktatás erdélyi iszpektorát, hogy az erdélyi tanoncoktatás egységesítést megváltassák.

— Hét rádióbizottságot neveznek ki Erdélyben. Bukarestből jelentik: Az új rádiótörvény alapján az eddigi rendezéstől eltérőleg nemcsak Bukarestben adnak ki rádióengedélyt, hanem a most szervezés alatt álló hét bizottság is jogosult erre. E hét bizottság közül három Erdélybe, (s pedig Kolozsváron, Nagyváradon és Temesváron szerveznek meg.

Meglepető olcsóság a
a „HELIOS”-nál
Cluj, Főter 7.

Gyapjú mellény ..... 375—
D. vatkabátok minden színben 800 leltől
Tartós harisnya ..... 40—
Cérna fior harisnya ..... 85—

Gyermekharisnyák, keztyűk, valamint gyapjú különlegességek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Ne hagyja magát!
hirdetéseikkel **Bármily zeneművet** raktárról elintároltani. **legolcsóbb** ban szállít **Bévezés Béla** Marosvásárhely. Kérjen a jegyzéket.

SPORT
A Coltea kétnapos vendégszereplése Kolozsváron

Vasárnap a Haggibbor, hétfőn az Universitatea ellen

A vasárnapi sport-programban várattalul változás történt. Az eredileg kisorsolt Haggibbor—Universitatea bajnoki mérkőzés helyett a két egyesület a brassói Coltea csapatát látja vendégül kétnapos sz reptésre. A brassói Coltea ismeretesen katona-csapat, amely a katonaie éveiket Brassóban szolgáló legjobb erdélyi játékosokból rekrutálódik. A Kinizsi, az AMTE, a nagyváradai Török és a CAMP szolgáltatták a játékos-garnitúrát a Colteának, amely ilyenformán a brassói bajnokságban is jelentős szerepet játszan, ha...

A brassói egyesületek azonban, amelyeknek a Coltea játékerője érthető és jogos aggodalmakat okozott, az előrelátható vereségek elkerülése érdekében elhatározták, hogy nem állnak ki a Coltea elleni bajnoki mérkőzésekre. A katona-csapat így hétről-hétre ellenfél nélkül maradt a bajnoki mérkőzéseken. Ennek az állapotnak végül a Comitetul Central vetett véget, amely a bojkottot sportszerűtlennek és szabálytalannak mondotta ki és sz elmaradt meccsek pontjait a Coltea javára írta.

Ezt a csapatot látja vendégül vasárnap a Haggibbor, hétfőn pedig az Universitatea. A Coltea legutóbb 5:2-re győzött a hazai pályán játszó CAMP ellen, a bukaresti Haggibbor verő Olyzpiát 5:0 arányban képte le. Ez a kétezemény kálldöz rávítágit a Coltea játékerőjére. Kolozsvári ellenfelei csak legjobb formájuk ki-játsszása esetén vehetik fel győzelmi sánssokkal a küdelmet a brassói katona csapat ellen.

Bécsi sporthírek. Hakoah—Amateurs 2:2 (0:1). Az Amateurs-játékosok technikai tudását a Hakoah ambicióval és lelkesedéssel ellenálllyozta. A két csapat a következő öszszállításban játszott: Hakoah: Fahlán—Scheuer, Gold, Erid, Wepner, S ross—Katz, Wortmann, Hoss, Fusz, Fischer. Amateurs: Lohrmann—Regnat, Tandler—Schneider, Bryza, Gayer—Catti, Hieringer, Sindler, Wisner és Minrib. A vezetőgőt a 42. percben Milnarik fejeli, majd a második féldő 6. percben Sindler ugyazs csak fejessel kötőre szaporítja a gólok számát. Most lendületbe jön a Hakoah és Gold is én tizenegyesből, majd a 28. percben Katz lövéssével kiegyenlített. A tegnapi mérkőzések eredményei alapján a bécsi bajnokság állása a következő: 1. Briglaueru 15 p. (8), 2. Admira 11 p. (7), 3. Simmering 10 p. (8), 4. Rapid 9 p. (7), 5. Floridsdorf 9 p. (6), 6. Wacker 8 p. (7), 7. Vienna 5 p. (7), 8. Sporkinb 5 p. (8), 9. Amateurs 5 p. (8), 10. Hakoah 5 p. (7), 11. Siovan 1 p. (6), 12. WAC 2 p. (3), 13. Rudolfsbügel 2 p. (8). A zárójelben lévő számok a lejátszott mérkőzések számát jelzik.

Antiquaire
Holtscher
Cluj
Strada N. Iorga (Jókai-u.) 2.
Vis-à-vis „Hotel New-York“

Péntek I
szelv
Az alar
tött megáll
laltak arra
tékükben b
vásároít ár
szerkeresk
szelvényeiv
lyeket váro
zöljük.
Na
Hartmann
gek, harisnyá
Berkovits E
férfi, fiu és
cikkek áruház
Israel Test
legolcsóbb be
Fenichel Lá
rök legolcsóbb
Fischer Jak
olcsóbb besz
Israel Adol
máncdények
zési forrása
Weisz Endr
gek, bőrdíszm
Dév
Hirsch Tes
női és férfi di
Gál Béla ü
garino lámpa
Bras
Ascher Test
legolcsóbb be
W. & G. S
különlegesség
Lévy Sánd
gyermekruház
M Blatt (S
gyári lerakata
N A Bindé
nyakkendők, f
Fenyvesi &
vaszi nőruha
Benkó Ignác
zeneműújdonná
beszerzési forr
Fühndrich B
alpakka díszta
Güll Albert
csemege és gy
Salamon-gyó
nivizek, pudere
kek legolcsóbb
Róll
cipésznel
Szép-u. 2.
alatt készült
a legújabb
dívatu
cipő-
különlegess
gek.
Átn
Neu
fé
Cluj, P

Az Uj Kelet szelvénybeváltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fűszerkereskedőknel 5 százalék — az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. A szelvénybeváltó helyeket városok szerint naponként felváltva közöljük.

Nagyenyedi szelvénybeváltó

Női, férfi divat

Hartmann Emanuel női és férfi divat különlegességek, harisnyák és rövidárúk legelőcsőbb beszerzési helye.
Berkovits Béla [Piata Reg. Ferdinand 3.] Raglánok, férfi, fiu és gyermeköltönyök, szövetek és férfidivat-cikkek áruháza.

Fűszer, csemege (5%)

Israel Testvérek mindennemű fűszer és gyarmatáru legelőcsőbb beszerzési forrása
Fenichel Lázár fűszer, csemege gyarmatáru és likőrök legelőcsőbb bevásárlási helye

Cipők

Fischer Jakab (Fötér) cipő, vászon és gyapottáru legelőcsőbb beszerzési forrása

Edény és vas

Israel Adolf és Fia, konyhafelszerelések, kályhák, zománccédenyek és az összes vasáru legelőcsőbb beszerzési forrása

Illatszertár

Weisz Endre kozmetika, pipere, gummikülönlegességek, bőrdíszművek és utazási cikkek

Dévai szelvénybeváltó helyek

Női és férfi divat

Hirsch Testvérek a megye legrégebbi és legnagyobb női és férfi divat áruháza [szabott árak]
Gál Béla üveg porcellán és lámpa tüzlet, a „Carmen” garino lámpa, romániai egyedárusítója.

Brassói szelvénybeváltó helyek

Női divat

Ascher Testvérek (Str Portii 5) Női divatcikkekben legelőcsőbb bevásárlási forrás

Férfi divat

W. & G. Schull (Str Principele Carol 9) Férfidivat-különlegességek és szabóság
Lévay Sándor és Társa [Cérna-u. 7.] Férfi, női és gyermekruházati cikkek részletáruháza.

Kötött áru, harisnya

M Blatt (Str Portii 38) Harisnya kötött-szövött áru gyári lerakata
N A Binder (Str Portii 15) Speciális férfi ingek, nyakkendők, férfi és női harisnyák a legszolidabb árban

Konfekció

Fenyvesi & Sámuel (Len-sor 31-33) Őszi, téli és tavaszi nőruha különlegességek — Szabott árak

Könyv, papír

Benkő Ignác (Str Portii 52) Az összes könyv- és zeneműnyomtatások kaphatók. Papírúrukban a legelőcsőbb beszerzési forrás

Óra, ékszer

Fühdrieh Béla (Str Portii 34) Óra, ékszer, ezüst és alpakka dísz tárgyak, valamint optikai cikkek kaphatók

Fűszer, csemege (5%)

Gáll Albert (Str Portii 68) Telefon 3-15) Fűszer, csemege és gyarmatáru kereskedés

Illatszertár

Salamon-gyógyszertár [Kapu-utca 51.] Parfümök, kölnivizek, puderek, arckrémek és összes kozmetikai cikkek legelőcsőbb beszerzési forrása.

Róih

cipésznél Szép-u. 2. sz. alatt készülnék a legújabb divatu cipő-különlegességek.

Átmeneti kabátok

Neumann M.

férfi ruhaáruháza

Cluj, Piata Unirii (Fötér) 14

KOZGAZDASAG

A font napi árfolyamához módosították az erős valutában fizetendő exportvámokat

A vámhivatalok túlmagas fontkurzuson kalkulálták eddig a kiviteli illetékeket

(Bucuresti-Bukarest, november 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) November 2-án hirdették szét az összes vámhivataloknak a pénzügyminiszter ut 280.899. számú rendeletét, amelyben november 6-tól kezdődőleg az erős valutában fizetendő vámtételeket újbeli és végérvényes formában állítja meg. Ez az intézkedés azért vált szükségesnek, mert a taxátorok az árak elvámolásánál sokkal magasabb kurzuson kalkulálták a font sterlinget, mint amilyen a piaci árfolyam volt. Az így keletkezett különbözések gyakran igen tekintélyes összeget tettek ki, amelyek jelentősnyen megirrigították az árut, amit azonban a külföldi vevő nem volt hajlandó átvállalni.

A miniszteri rendelettel fixrozott vámtételek a következők:

Petróleum termékek (vagonfételben)

Pakura 7 shilling 1 penny.
Finomított nehéz olaj 1 font 15 shilling 4 penny.
Nyersolaj 0.71.
Könnyű olaj, beleértve a vulcan olajt 0.71.
Tömör zsíradék 2.71.
Benzin 8.49.
Petróleum 0.71.
Motorolaj 0.166.
Parafin 23.107 font.

Gabonafélék (vagonfételben)

Konkoly, bármilyen formában 0.118.
Bákköny, bármilyen formában 3.107.
Zab 11.154.
Árpákása rozsából 11.154.
Rozs 11.154.
Kukorica és málédara 11.154.
Kukoricaleiszt 11.154.
Maláta — Ápa 11.154.
Köles bármilyen formában 9.83 font.

Olajmagvak (vagonfételben)

R. por és mustár 17.130.
Lennag, (sárga és napraforgó) 17.130.
Harleka 17.130.
Mák 47.12.
Léhermag 47.12.
Kendermag 35.60.
Lucernamag 117.130.
Háztott napraforgók 70.119.
Cirokmag 17.130.
Bab, lencse, borsó 5.178.
Árízmag, tisztított és pörkölt állapotban, 11.154.
Olajpogácsa 1.154.

Más sajtolt olajmagvak 11.90.

Növényolajok 5.178 font.

Buza és lisztfélék (vagonfételben)

Buza 15.60.
Rozs 11.154.
Fehérliszt búzából, vagy rozsbel 11.154.
Grua és griszliszt 11.154.
Integrál-liszt 11.154.
Babliszt keverék ugyanolyan vámtétel alá esik, mint a bab.
Korpa 2.71 font.
Pergelt tésztát ugyanolyan vámtarifa alá esik, mint a rendes liszt.
Tésztafélék 11.154 font.
Biscuit ugyanolyan vámdíj alá esik, mint a liszt.

Faáru

Fenyőrönk 22 cm.-nél vastagabb és 3 méternél hosszabb 20 köbméterenként 7.12 font.
Bünyafa (kerék), valamint 10—22 cm. vastagságú és maximum 7 méter hosszú fenyőrönk 20 köbméterenként 13.4 font.
Cellulózsa gyártásához szükséges fa (akár kerék, akár havított) 125 méter hosszúságig 20 köbméterenként 0.37 font.
Fűrészáru fenyőből (deszka, léc, láda, gerenda, stb.) 1—3.50—3.60 méter hosszúságig 20 köbméterenként 0.166 font.
Ugyanaz 3.60 méternél hosszabb 1.154 font.
Ácsolt fenyőanyag húsz köbméterenként 1.107 font.
Fenyőhulladékok és darabok 20 centimétertől 1.10 méter hosszúságig kötegekben, 20 köbméterenként 0.49 font.
Deszkagyártásra nem alkalmas belezna 20 köbméterenként 0.119 font.
Ácsolt bükkfa 25 centiméteres vastagságig, 20 köbméterenként 0.49 font. Az eszközi vastagabb bükkhulladék kivételéles.
Fűrészelt bükkfaárú és doaga, nyrs, vagy gőzölt állapotban 14 köbméterenként 0.67 font.
Bükkfaléc 14 köbméterenként 0.50 font.
Bükkfa-traverz 0.77 font.
Bükkfa-ülfá 0.77 font.
Fűrészelt tölgyfaárú 9.83 font.
Tölgyfaárú, gerenda és ácsolt épületfa kivételéles.
Tölgydoga százezer kilogramos vagononként 11.154 font.
Vegyes erdőülfá 1 méter hosszúságig és 20 centiméternél vékonyabb 4.142 font.
Gyertyánfa gerenda 15 centiméternél vékonyabb, köbméterenként 0.37 font.

Tőzsde

A lejti Zürichben 282 1/2 zárókurzussal jegezték, ami 295-ös uytással szemben 12 és fél pontos esést jelent. A lej esése előrelátható volt, bár nem ilyen nagy mértékben. Bécs és Budapest már tegnap alientékeltek a lejti Zürichhez szemben, amely újabb a belföldi kereslet és kínálat szerint jegyzi a román valutát. A belföldi piacon nagy a tájékozatlanság. Emelkedő tendencia mellett az árak szélesnyesen változnak.

Devizák	Valutapiac 1926 November 4 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Paris	Bukarest	Buda-post	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3660—3680	—	—	585	3650	13756	13075	65137	1928 1/2
Newyork ..	188—190	51863	51862	3035	188	71340	70890	3385	—
London	920—925	2513 1/2	2513 3/4	147	915	3457 1/2	3435 1/2	1640 1/4	484 3/8
Páris	630—640	1695	1712 1/2	—	625	2390	2370	112 1/2	—
Milano	820—830	2225	—	180	820	3065	3052	14562	—
Prága	560—565	1536 1/2	1536 1/2	—	560	2112 3/4	2100 1/2	—	—
Budapest ..	—	7270	7265	—	2650	—	9932	475 3/4	—
Belgrád	—	915	915	—	320	1257 1/2	1250	5982 1/2	—
Bukarest ..	—	295	282 1/2	1690	—	380	332	1825	—
Varsó	—	57 1/2	57 1/2	—	—	7920	7875	375 3/4	—
Bécs	2670—2680	7327	7327	—	2670	10063	—	478 3/4	—
Berlin	—	12330	12335	—	4500	16965	16850	80437	—

Száz lel árfolyama: Zürich 282 1/2, Páris 1690, Budapest 38000, Bécs 38200, Prága 1825

Hungarizma vagonoként 8.49 font.
Vákyofa 20 centiméteres átmérőig vagonként 1.37 font.
Tőgyarkert és szegély köbméterenként 0.119 font.
Bakkfából ugyanaz köbm.ként 0.07 font
Tőgyafa-traversék vagonoként 11.154 font
Gyertyáfa-rönk köbméterenként 0.49 font.

Tizenöt várossal folytat kölcsön tárgyalásokat Ghyi bankár. Bukarestből jelentik: Ghyi Emil londoni bankár az angol amerikai pénzügyi konferencia képviselője november 8-án érkezik Bukarestbe. Ghyi eddig a következő városokkal folytatott kölcsön tárgyalásokat: Braila, Ploesti, Kluzov, Csarucva, Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Brassó, Szatmár, Maros-ésára Iy, Torda, Lugos, Medgyes és Nagykároly.

Nem adnak ki több fausi italmérei engedélyt. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott az ország összes pénzügyigazgatóságának, amely megkéri, hogy italtulajdonosok több italmérei engedélyt ki bocsátani nem szabad. Kivétel ez alól a rendelkezés a cupan a vendéglők képezik. Az új pénzügyminiszteri rendelet nem tartalmaz új italmérei engedélyt sem.

Nem szűnik le a hengerek vas importvámját. Szepember 4-én a lengyel vas behozatali vámját kil. gramonként 2.40 lejre 3.50 lejre emelte a kormány. A védőamort felmérés ellen a galici szeg. és drótkereskedők tiltakozó memorandummal fordultak az ország összes kamaráihoz, hogy az új vámtarifa összeállításával intervencióval a hengerek vas vámját szállítsák le. Tájékoztatással arra, hogy a vámszűrés az aranygyárisi Szodonyipar Rt. kére, a kamarák a kolozsvári iparkamara állásfoglalásától tarték felelősé a maguk akcióját. Tőgyarkert után vaskereskedőkből, mérnökökből, építőmesterekből és más szakemberekből bizottság ült össze, amely arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vas vámjának leszállítása nem volna indokolt. A bizottság elutasította a hároztatást azzal indokolva, hogy a Szodonyipar Rt. évi termelése nemcsak kérésárban, de félgyményekben is teljesen fedezteti a belső igényeket és így megilleti a vámvéd.lem a külföldi verseny ellen. Más országokban az ilyen gyárak sokkal nagyobb vámvédelemben részesülnek, sőt legtöbb helyen a vas importja teljesen tilos. Azonhivél pedig a külföldi vasipar erős dumpinggel dolgozik a romániai gyárak ellen, aminek legjobb bizonyítéka az, hogy míg Csehszlovákiában például a drót belső áráb 40% gyár 175.50 korona kilogramonként, addig Romániában ugyazat az árut kilonként 82 koronás ártan, vagyis ötvenhátszázalékkal olcsóbban árussítják.

Az aradi kereskedők a dió hitvél vámjának csökkentését kérik. Tudósiok jelentik: Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara feliratot intézett a pénzügyi, ipar- és kereskedelmi miniszteriumokhoz, valamint a kamarák szövetségéhez, amelyben intervenciójukat kéri abhoz, hogy a dió kilogramonkénti exportvámját 4 lejre legalább 1.50 lejre szállítsák le. Az akcióhoz az ország többi kamarái is csatlakoztak.

Gyógyszerfelék kivételéhez nem kell exportengedély. Bukarestből jelentik: Közölte már az Uj Kelet a pénzügyminiszteriumnak azt az elhatározását, hogy a gyógyszerárak kivételét teljesen szabaddá teszi. Az erre vonatkozó 3210/1926. számú minisztertanácsi rendeletet most közölte a kormány az összes vámhivatalokkal.

A FILM

***
A dr. Caligari nagy sikere. Ma délután került először színe a kolozsvári Urania Színház publikuma előtt a „Dr. Caligari” című expresszionista film, az extrém emberi érzéseknek és gondolatoknak ez a fantasztikumig biélezett színjáték, melynek középpontjában egy árult áll, aki pedig egy árultkázának az igazgatója. A film megrázó és izgalmas jeleneteivel teljesen elbűvölte a publikumot, a rendezés eredetisége pedig a legközömbösebbeket is fokozott érdeklődésre ösztönözte. A filmnek nagy sikere volt, még pedig nemcsak külsőségek, hanem egészen az érzésekig és képzeletig hatoló, amit természetesen a szereplők pompás játéka is elősegített. Conrad Weisz és Werner Krauss művésztük teljében jelentkeznek a filmen és pompás alakítást ad a film egyetlen női szereplője is: Lie Dagover.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Péntek: Zaidonő (Algazi felleptével).
Vasárnap: Bohémek. (Délián 3 órákor).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei.

Szeretek egy színésznőt.

A pénteki premiere iránt olyan lázas a közönség érdeklődése, aminő csak a legszezezációsabb operette-ujdonságok iránt szokott megnyilvánulni. Mindenki, aki látta a Dr. Szabó Jucit, érdeklődéssel várja, hogy a Fodor László új darabja, a melynek sokat sejtető címe: Szeretek egy színésznőt — emelkedés, haladás, vagy hanyatlás s találgatják, sőt fogadások is történnek arra, hogy lesz-e ez ujdonságnak olyan tartós sikere, aminő a Dr. Szabó Jucinak volt. Az előadást az igazgató rendezi, a főszerepeket pedig Poor Lili, Marsi, Miklóssy, Laczkó, Hoykó, Kemény, Ihász, Mihályfi fogja játszani.

Akácfavirág. Mikszáth Kálmán híres regényéből, az Eladó b rtokból csináltak operettlibrettót Akácfavirág címen s ezt a szöveget Fráter Loránd, az Erdélyben élő dalköltő zenésítette meg. A premiereje a jövő hét szenzációja lesz.

Cseregyerek. — 25-ödször. Vasárnap este parádés szereposztásban kerül színe Farkas Imrn népszerű operettje.

Heti műsor

Péntek: Szeretek egy színésznőt. (Ujdonság. Először. A Dr. Szabó Juci szerzőjének legújabb vigjátéka. Poor Lili főlépésével. Premiérbérlét 20 szám Sorozat 120.)

Szombat d. u. 3-kor: Harom a kislány. (Negyedik ifjusági előadás, igen olcsó helyárakkal. Neményi, Tolnay, Ihász fellépésével. Bevezető előadást tart dr. Bajza László. Sorozatszám 121.)

Szombat este fel 8-kor: Szeretek egy színésznőt. (Operettenujdonság 2-odszor, Poor Lilivel. Napibérlét 20 szám B. Sorozat 122.)

Szombat este fel 10-kor: Drága kicsi buksi. (Bérletszűnet Neményi, Tolnay és Ihászsal. Sorozat 123.)

Vasárnap d. u. fél 3-kor: Paganini. (Karácsonyi, Tolnay és Ihászsal. Leszállított helyárak. Sorozat 124.)

Vasárnap este 7-kor: Szeretek egy színésznőt. (Poor Lilivel. Napibérlét 21 sz. A. Sorozatszám 125.)

Vasárnap este 9-kor: Cseregyerek. (Jubiláris előadás, 25-ödször Lengyel Irénnel, Tolnayval. Napibérlét 21 szám B, Sorozat 126.)

Hétfő: Drága kicsi buksi. (Bérletszűnet. Sorozatszám 127.)

Precizió

fogaskerékek

készítése autókhoz és egyéb gépekhez garancia és olcsó ár mellett.

Szabó János

Cluj, Str. Jasi'or (Nagyszamos) No 2.

Hirdessen az Uj Keletben

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv. Társ.

Cluj, Piata Unirii No 7. — Vajaz tőkéi 48.000.000 lej. — Fiókjai Dés, Dioszszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed. Áruaktárai a vasut mellett. Befételeket elfogad, váltókat leszállít, bel- és külföldi átutalásokat teljesít. — Safe deposit. — Mindenféle bankszerző ügyletet előnyösen végez.

APROHIRDETESEK

Egyesületi közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állásajánlásoknak 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja más szerződés. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Házitanítónőt, egyben leve őt, aki perfektül románul tud azonnali be lépésre kérésre első emista leánya előkészítéséhez. — Balázs Ferenc, gyári igazgató, Agbires, jud. Cluj. 2009

Olcsó tűzifa elmentés, hazaszállítva 1300 lej. — Holder fatelep, Strada Calugeritelor (spáca-u.) 6. Telefon 15 03. 1997

Intelligens fiatal ember középiskolai tanulók korrepetálását elvállalja. Cím a kiadóban.

Garzon lakás

Két szoba, előszoba és fürdőszoba a város központjában kiadó. A lakók „Uj ház” jellegre Lloydexpress, Str. Rada 9. küldendők

Kiadó 2 szoba konyha és egy útleveletyiség Az elhelyezkedés alkalmas műhelynek vagy irodának. Etelezoni Rudolf-ut 40. a háztulajdonosnál.

Kitű 3 minőségű **hivaltelj** garantált 1-10 október 1-10 hához szállítva is kapható: Schwartz Ignác, Cal. Decabal 36.

Értesítés!

מכשיר makkaroni

és más kitűző minőségű tésztaemelőket készít Sperber Dávid brassói orth. főrabbi ur szigorú felügyelete mellett

A. Seevaldt és Marlin Frommés Fiait Brassó

makkaroni és tésztaemelőgyára. A legtöbb üzletben már kapható. A csomagolás הכשר precizitjére tessék ügyelni.

Elekes hirdetés

Nem rontja

a legszebb női arcot sem egy elegáns

keretnélküli

szemüveg vagy csiplető

Nagy választék

Kun Mátyás Fia

üzletében, Cluj, Calea Victoriei No 2.